

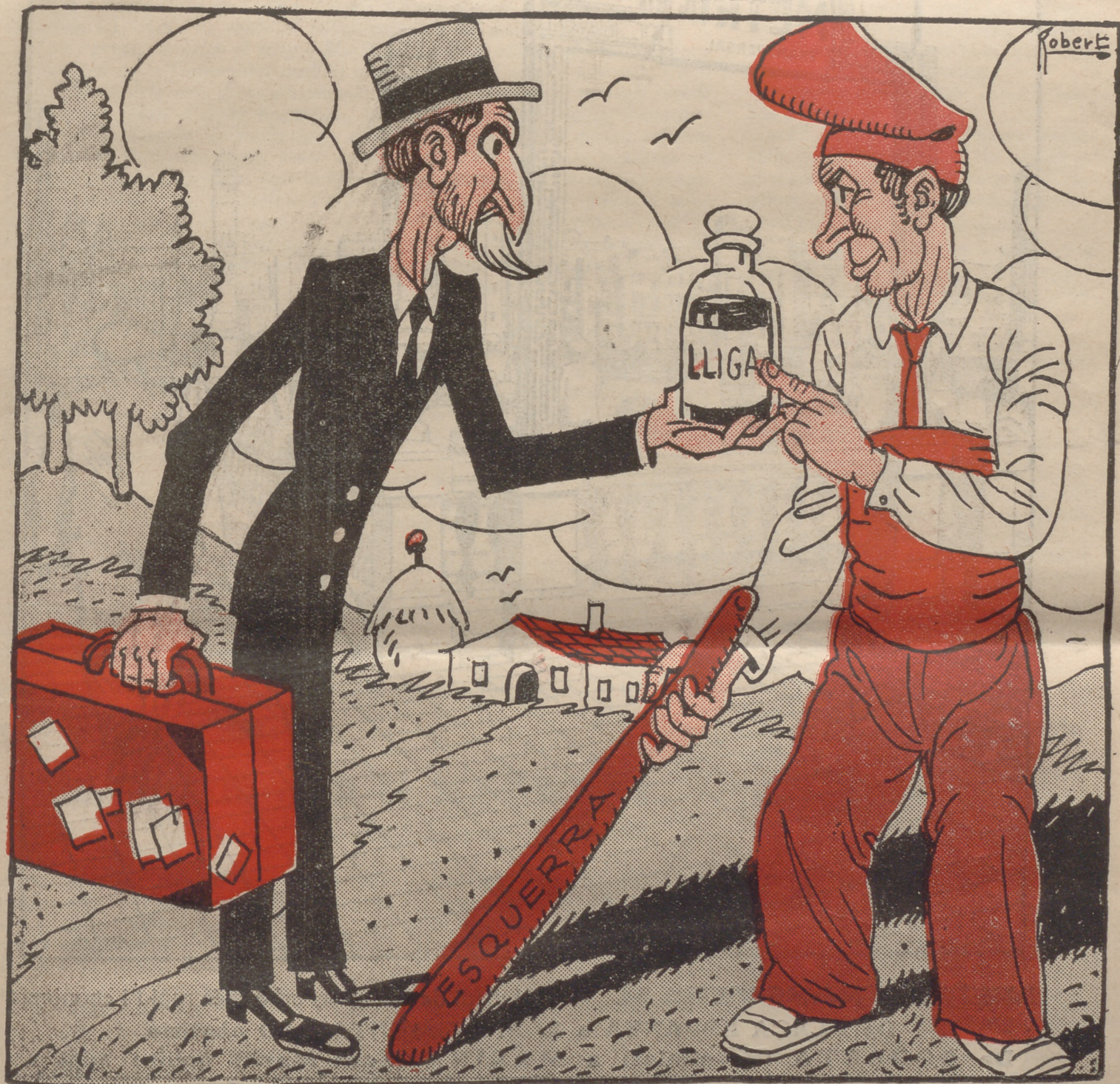
34/6

Any LXIV - Batallada 3348

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 25 Setembre 1935

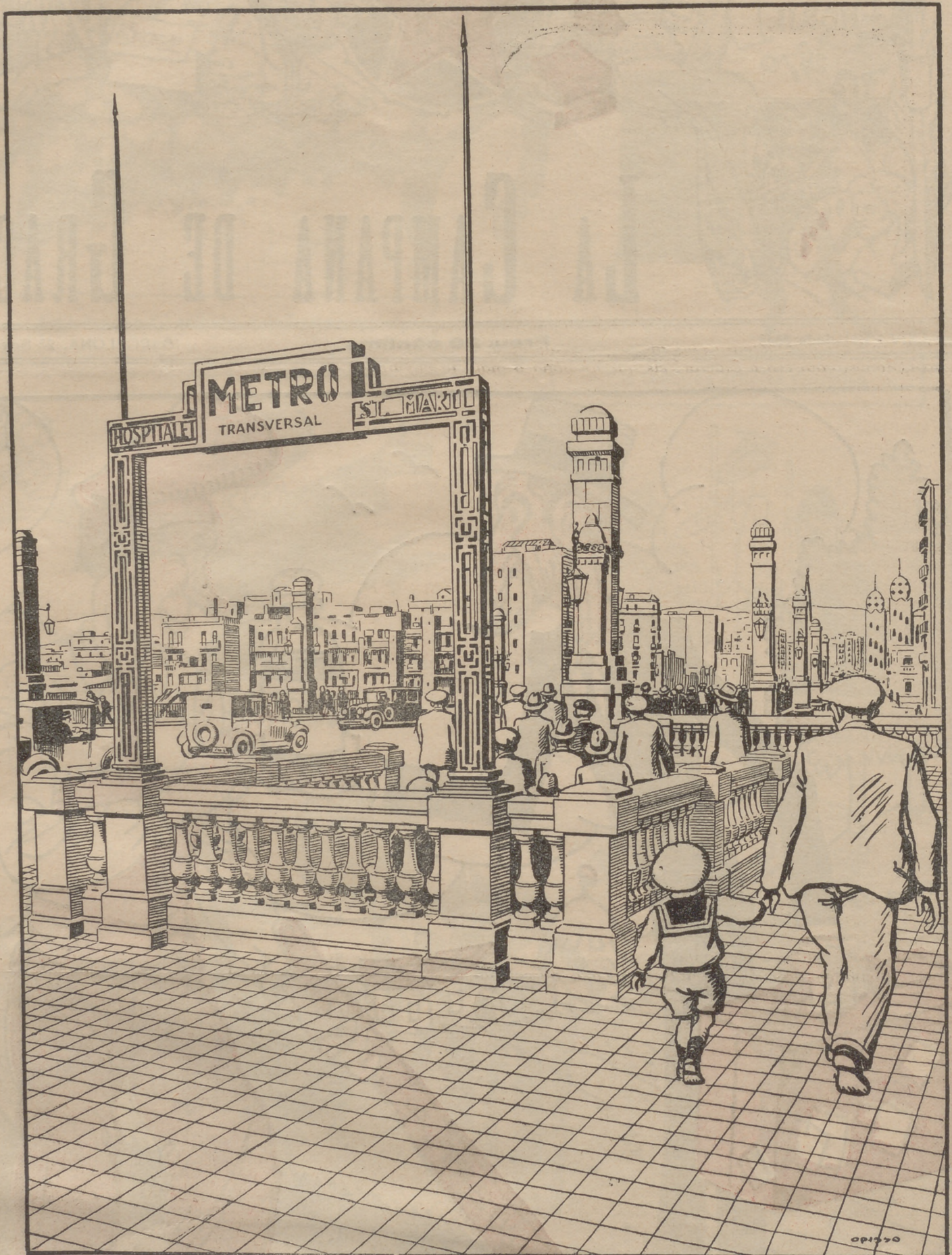

— Quedi's aquest específic, que va bé per tots els mals...

— Cá, home! Jo tinc aquest altre que, empleat a temps, cregui que fa miracles.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

METRO TRANSVERSAL — El medi de transport urbà més rapid i econòmic
De **PLAÇA ESPANYA** a la **MONUMENTAL**, 20 cèntims
De **BORDETA (Hospitalet)** a **MARINA (Sant Martí)** quinze minuts

COMODITAT I HIGIENE.— Aquesta Empresa desinfecta periòdicament per mitjà de brigades especialitzades, el seu túnel, estacions i cotxes, mantenint d'aquesta forma en perfectes condicions d'higiene totes les seves instal·lacions.

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, enll. -:- Telèfon 22122

NOTA culminant de la política, en la passada setmana, ha estat el m'iting donat per l'Esquerra Republicana de Catalunya, a Lleida. S'havia despertat, a l'entorn d'aquest important acte, una fonda curiositat, motivada per les discrepàncies exterioritzades per un determinat nucli del partit, però el nombrós públic que assistí a aquell, en rubricar amb xardorosos aplaudiments les paraules dels oradors, i en tributar al President de la Generalitat senyor Macià un entusiasta homenatge de simpatia, va palesar que no era el desig d'escoltar veus de discòrdia el que l'aplegava, sinó el d'oír la veu dels homes d'Esquerra que donaren la República a Espanya i l'Autonomia a Catalunya. L'acte de Lleida, en aquests moments en què la veu derrotista dels eterns descontents i la hipocresia de les dretes revifades volen presentar a les forces d'Esquerra de Catalunya com a punt de disgregar-se, ha constituït una plena i eloqüent demostració de que el poble, el nostre poble, demòcrata i catalaníssim, resta allà on era, sempre prest per a la defensa dels més cars ideals de la terra catalana. De maneua, doncs, com era d'esperar, els que de bona o mala fe auguraven un fracàs a l'acte polític de Lleida. En ell, l'Esquerra va sortir-ne un cop més enfortida i l'"Avi" va rebre el tribut carinyós del poble.

Just i precís va estar el senyor Macià en explicar quines són les relacions del Govern de la Generalitat amb el que presideix el senyor Lerro. Catalunya gelosa dels seus drets, no permet que siguin aquests ni tan sols posats a discussió. Han d'ésser respectats, per constituir una realitat històrica, aconseguida després de molts anys de lluita i sacrifici. La nostra relativa llibertat no ens podrà jamai ésser arrabassada. Però així com nosaltres no permetem que cap poder s'immiscueixi indegudament, en les nostres coses, hem de reconèixer a la República el dret de governar-se com millor li sembli. El nom—simpaties a part—és el de menys. Deu, Catalunya, respectar tots els governs legals, i fins col.laborarà, sempre que aquests acceptin els principis bàsics de la nostra autonomia i es comprometin a afavorir el seu desenvolupament, noblement, sense replecs ni giragones.

Les condicions imposades al Govern Lerro perquè pogués comptar amb l'ajut de l'Esquerra, han estat fetes públiques, i tothom sap que el cap del Govern les acceptà totalment. Aquest respecte a l'autonomia ha d'ésser base essencial de tot govern present o futur. El que hi manqués, es trobaria amb l'irreductible oposició de Catalunya, ferma i decidida. Avui, la col.laboració permet esperar que tot vagi per camí planer. Si no fos així, Catalunya es situaria allà on convingués, recobrant la seva llibertat d'acció per a prosseguir la lluita.

Aquesta doctrina, clara, diàfana, d'una lògica política incontestable, fixa les posicions i esvaeix els equívocs. Si algú, pertorbat o pertorbador, s'entesta en mantenir-los, haurem de veure en la seva conducta una segona intenció, no gens recomanable.

A Lleida el poble, deixant-se de petiteses, de lluites de casinet, va palesar que estava al costat, avui com ahir, del nucli que té avui el Govern de Catalunya. I que, per Francesc Macià, el nostre venerable cabdill, sent el mateix fervor que en aquells dies de vibració i de febre, en què va decidir la sort d'Espanya proclamant la República a Barcelona.

Per la vida es veu la vida

Un entreviu amb el Sr. Hurtado

Lema: «De la nata sale el queso».

Quan el nostre director va fer-nos l'encàrrec de visitar el senyor Hurtado per tal de conèixer el seu lluminós pensament «sobre la situació política» (eh, que fa bonic això) vaig sentir aquella mena de satisfacció que senten els homes quan han assolit «el pinàcul de la glòria». (No, si a paraules boniques no ens guanyaran.) Entreviuar «Don Amadeu» és per al repòrter com assistir al part d'una reina pel tocòleg. És la satisfacció supre-

ma... Per no donar-vos la llauna, passaré per alt tot allò de «l'emoció que m'embargava, l'amabilitat exquisida, el despatx sever i acollidor i el rostre venerable». Aniré al gra, ja que suposo els lectors freturosos de conèixer el com i el què del pensament del nostre gran home.

—Jo, senyor Hurtado, venia per a oír dels seus llavis...

—Ja ho sé. Vostè vol saber el que vaig dir a Sa Excel.lència...

—Home, per ara no. Jo, sap? Vo-
lia que em digués quelcom sobre...

—Es que vaig éstar molt bé. M'hauria agradat que m'hagués vist... Després de saludar-lo, amb una reverència...

—Veurà, senyor Hurtado: parlem de la situació política...

—¿No ha vist la fotografia de quan un servidor surt de Palau? Estic natural, oi? Doncs miri: males llengües fan córrer que és la mateixa de l'altra vegada. Quines animetes, eh?

—Sí, està clar... però jo voldria...

—I el pitjor és que, quan tornin a comentar-me i em retratin, em diran també que és la mateixa...

—Bé, no s'hi enfondi. ¿Què li sembla a vostè de...?

—El President m'escoltava embadalit. —Quin pico — devia pensar — el d'aquest senyor! — Vaig éstar eloqüent, ve-li aquí. Sobretot, quan...

—Què opina de la situació?

—Jo estic segur que a cada crisi hauré d'ésser consultat. Això fa patxoca, oi? És el que diu Nicolau d'Olwer: cal fer-se remarcar.

—I de les eleccions, què?

—Ell, en Nicolau, és massa senzill. No farà mai res.

—Hi anirà?

—Qui? En Nicolau? A on?

—No. El seu partit a les eleccions!

—I que n'és de pesat vostè! Li parlo de coses interessants i em surt amb nicieses! Si hagués oit de quina manera més carinyosa el President...

Confesso la meua flaqueua. Atabalat, vaig mancar a allò que de petit en déiem la «Urbanidad» i vaig fugir escales avall.

Ja al carrer, sento una veu que em crida:

—Eh, jove! Que es descuida una cosa!

Em giro esverat. És el senyor Hurtado...

—Sí, home. Encara no li he explicat el que Sa Excel.lència va dir-me...

Encara corro.

TANET

«Si nosaltres fossim només que espanyols, només que republicans, com pot ésser-ho un ciutadà de Sòria, posem per exemple, en aquest moment ens comprendria el desencís i tindriem tota la raó en creure'ns defraudats. Però som catalans, i mentre seguim lluitant per la Revolució, tenim un conhort i una fe pregonas: de la República n'hem tret l'Autonomia. Serà exclusivament nostra, de tot el poble català, la responsabilitat de saber estructurar-la i no deixar-la caure en els vicis que la feren perdre a la generació del 1714». — Manuel GALES

La confessió

HI HA PECATS DE MOLTES MENES

—Jo, pare confessor, m'acuso d'haver llegit l'altre dia un número de «La Humanitat».

—Desgraciat! ¿Ja saps l'enorme responsabilitat que has contret davant de Déu? Aquest pecat és d'una gravetat extraordinària. No t'hauria d'absoldre. Un membre del partit tradicio-

nalista llegir aquesta premsa del di-
moni! Un requetè caient en semblant
baixesa? Es horrorós. M'has de pro-
metre no fer-ho més. Mai més! ¿I
de quins altres pecats t'acuses?

—D'haver difamat els polítics de
l'Esquerra, atribuint-los coses incer-
tes...

—Bé. Això no és pecat. Es un deu-
re per a tots els catòlics. I què més?

—Veurà. Que l'altre dia, en una
manifestació, vaig punxar un comu-
nista.

—I el vares matar?

—Sí.

—Psh! No té importància. I, vaja,
si t'hi tornes a trobar, no t'estiguis.
Déu, tampoc no vol que ens privem
de tots els gustos. Però m'has de
prometre no llegir més aquells diariots.
Un pecat així, encara m'esborrona!
Ves, ves... Resa un «credo» i que Déu
et faci bo...

Un èxit nostre

Els capellans fof ho solucio- nen demanant quarfos

En el darrer número de LA CAM-
PANA DE GRACIA parlàvem de la
manca d'ingressos als Seminaris, de-
gut a que l'ofici de capellà, que abans
era una patent per a viure amb l'es-
quena dreta, s'està posant cada dia
malament. I la vocació, quan no hi ha
pastà, se'n va en orris...

A l'endemà mateix, o sigui, el diu-

menge passat, «El Matí», portantveu
del clergat — malgrat el «Correo» di-
gui el contrari — publicava les ratlles
que publiquem a continuació:

«Des de fa una colla d'anys, les au-
toritats eclesiàstiques no poden ama-
gar llur pregona tristesa davant la no-
table minva que s'observa en les voca-
cions al sacerdoci.

Els seminaris conciliars són cada
dia més buits, i, de seguir així, no tri-
garem gaire temps a veure les parrò-
quies mancades del sacerdot que ha
de tenir cura de llur vida espiritual.

El nostre venerable Prelat, doctor
Manuel Irurita, ja en 1927 es planyia
d'aquest notable descens de vocacions,
i amb la seva veu de pastor diligent
i de pare amorosíssim n'assenyalava
les causes i n'aconsellava els remeis.

«Pregueu, estimats diocesans — de-
ia — per tal que es multipliquin les
vocacions eclesiàstiques; sigui aquesta
una de les vostres intencions predilec-
tes quan combregueu, quan passeu el
sant Rosari, o quan practiqueu alguna
obra bona.»

I, endut pel zel apostòlic, demana-
va: «Una almoïna, grossa o xica, se-
gons les possibilitats de cada un; la
demanem, amb la nostra mà consa-
grada estesa, per als seminaristes, els
nostres amats benjamins.»

S'equivoca el bisbe. No són els se-
minaristes els que necessiten diners.
Són els capellans!!

I com no se'ls assegurui una ren-
deta!

El Bisbe s'ha ficat en un mal pas

LA CAVERNA VOL MIRACLES

Ja deuen estar assabentats que
el nostre bisbe, atiat pels capellans,
que no estan per competències il·líci-
tes, va publicar una circular sobre
«Ciertos hechos a los que se atribuye
carácter sobrenatural». Això, natural-
ment, va empipar als devots de la
Enriqueta de les Llagues, que són
molts i tots gent d'upa. I el bisbe ha
començat ja a tenir disgustos.

La tal Enriqueta és una pobra dona
histèrica, que té unes llagues als bra-
ços, en les quals cada dia apareixen
coses diferents. Riguint-se, vostès, de
la pantalla del Publi-Cinema. En aque-
lles llagues, la gent de fe hi ha vist
creus de tota mena. Jesucrist, la seva
mare, el retrat del bisbe, càlzers... De
tot, vaja. Ara que, naturalment, això
sols ho veuen aquells que tenen fe.

El doctor Balari, de la crosta, va
engrescar-s'hi i aviat a les hores en què
l'estigmatitzada acudia a la seva con-
sulta la casa se li omplia de beates i
tafaneres. Fins que la policia va haver
de dir-hi alguna cosa...

Ara, malgrat la prohibició del bisbe
—que s'ha vist obligat a qualificar de
moixiganga aquest cas— la tal Enri-

queta segueix exhibint les seves lla-
gues cinematogràfiques per aquests
mons, financiada per una vídua rica.
I el bisbe i la seva circular, queden en
ridícul.

Aquesta setmana, per ordre del doc-
tor Irurita, la circular al·ludida, con-
demnat aquestes exhibicions, ha estat
publicada en totes les fulles parro-
quials. Però tant se val. La caverna
vol miracles i no està per romanços.

Ens temem que el pobre bisbe s'ha
ficat en un mal pas...

Aquella caritat cristiana

E's pobres passen gana mentres les imatges son cobertes de pedreria

Uns lladregots varen emportar-se les
joies de la Verge del Vinyet, de Sit-
ges. Malgrat que a la imatge aquelles
joies no li feien cap falta, les «dames»
de Sitges varen estirar-se els cabells
—això és un dir— i prengueren l'acord
que allò «no podia quedar sense la
deguda reparació». La reparació, com
era natural, consistia en comprar unes
joies noves...

L'altre dia, les «caritatives senyo-
res» varen ofrenar al doctor Irurita

—l'amic íntim del Barrera—les joies
noves de trinca, que valen una fortu-
na. Cadascú hi ha aportat un pico, i
la Verge fa novament patxoca.

Està clar que a Sitges hi han obrers
sense feina i famílies pobres que pas-
sen fam, i propietaris que fan desno-
nament, i misèria com a tot arreu. I
està clar, també, que amb els mils
duros emprats per a adornar una està-
tua de fusta, podien haver estat ate-
ses moltes necessitats...

Però el primer és el primer. Abans
que les misèries humanes hi ha la glò-
ria de Déu i família. Els pobres de
Sitges no menjaran, però restaran sa-
tisfets en veure la Verge rublerta d'or
i pedreria...

Les «dames» de Sitges són molt ca-
ritatives. I té raó el bisbe en sentir-se
ben joïós:

Contes del senyor rector

Cert dia, el vell rector d'Aiguatèrbola, va trobar-se, per un corral, amb

—A cal Potagrossa, perquè el toro cobreixi la vaca...

—On vas, maca?— va dir-li

—A cal Potagrossa, perquè el toro cobreixi a la vaca...

El vell rector s'esverà.

I ara!—exclamà indignat—. Això ja podia fer-ho el teu pare.

—No senyor, no, ha d'ésser el toro!—exclamà la nena tota seriosa...

* * *

Un capellà, rodanxó i vermell de cara, va anar a trobar a la presidenta d'una entitat benèfica.

—Es tracta—va dir-li—, d'una dona malalta, el marit de la qual va morir fa poc, deixant diverses criatures desamparades. Deuen tres mesos de lloguer i si no els paguen l'amo els treurà al carrer sense contemplacions. Imagini's quin quadro, senyora! La pobra malalta i els seus fills al carrer, havent de dormir a la intempèrie! I tot per trenta tres miserables duros! No podrien ajudar-la? No li podrien pagar el que deu?

—Certament, vostè deu ésser el confessor d'aquesta dissortada, oi?

—No. Sóc l'amo de la casa!

* * *

Cert dia, pel poble de Carraca va córrer una notícia sensacional. El rector—vell, avar fins a l'exageració—havia comprat un cove amb dotze gallines! A l'endemà, reuní el poble a la plaça, i li va fer aquest parlament:

—Sou uns agarrats! Uns avariciosos! Es precis que jo us dongui l'exemple de com s'ha de viure. Veieu aquestes dotze gallines? Les deixaré anar, i espero que ningú me les tocarà per a res! A veure com us porteu!

I, en efecte, va deixar-les anar. A l'endemà, va dir a l'escolà que li anés a atrapar una gallina, i se la va menjar. A l'endemà, el mateix amb una altra.

I així, cada dia.

Ara, ja fa sis mesos i encara cada dia atrapa una de les "seves" gallines.

Els "hermanos"

Està de moda el nou truc de l'acomiadament

S'ha posat de moda, entre els cavernícoles i enemics de la República, el tributar acomiadaments enternidors als «Hermanos de las Escuelas Cristianas», als «Maristas» i als «Escolapis», que fan veure que deixen la població on tenen llurs col·legis, obligats pel «feroz sectarismo de la República». No hi manquen discursos, ni abraçades, ni visques. I fins alguna llagrimeta. A l'endemà, hom se'n adona que els «hermanos» no se n'han anat; que els col·legis — dels «Padres de Familia», ara — segueixen funcionant; que molts dels mestres congregacionistes van de paisà; que no ha passat res i que tot ha servit per a fer afluir un xic més la mosca als papàs...

No us feu d'acomiadaments, mentre no els veieu pujar al tren.

I potser ni així. Ja ho veieu. Els jesuïtes ens han tornat gairebé tots.

Coses dels francesos

Ara resulta que els rabassaires no saben fer vi!

«El Debate», portantveu de la caverna espanyola, té un corresponsal a Barcelona que sempre està rumiant quina en podrà dir per a fastiguejar l'Esquerra. El xicot ja rumia, ja, per quedar bé. En resum, inventa, i, quan no té tema, demana l'assessorament d'en Garrigó, un altre corresponsal inconsútil i «rojo-gualda».

Aquest corresponsal d'«El Debate», quan es troba mancat de tema, el cerca allà on pot. Calculin doncs la seva alegria en trobar al diari «La Journée Venicole», de Montpellier, un article idiota, que sembla dictat per l'«Institut de Sant Isidre». Li va mancar temps per copiar-ne aquest tros:

«Aquests (els rabassaires) no es troben en situació de tractar el raïm que ells portaven, en altres condicions, al cup dels propietaris. No posseeixen el material necessari, i això redundarà en perjudici de la qualitat dels vins catalans. Aquests vins no poden ésser bons...»

¿Quin concepte tenen dels rabassaires el francès Montpellier i el senyor Angulo? ¿Què en saben, ells, del problema? Res. Però la qüestió és fer quimera. I accontentar la caverna.

Alguns sectors de la política catalana—els que menys deuriem fer-ho—s'esveren pel fet que la nova generació mantingui viu el foc del patriotisme. S'esveren i demanen més governamentalisme, i més catalanisme «bien entendido». I no és pas aquest el bon camí.

Els paladins de "la noble causa"

CALDRA REBRE'LS AMB TOTS ELS HONORS

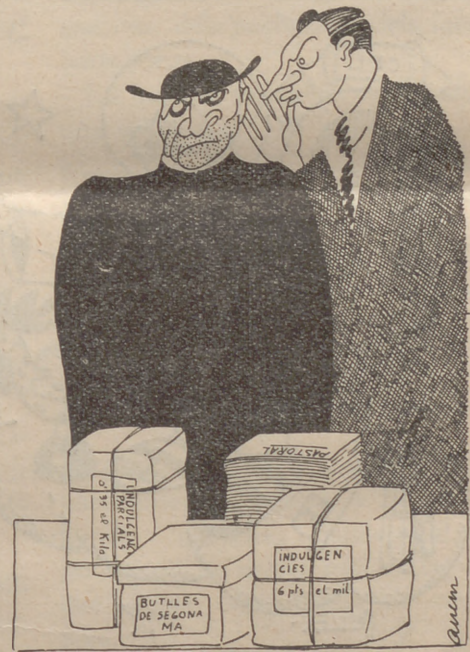
En un auto de luxe, de la matrícula de Barcelona, cada dia, tres o quatre «pollos bien», d'aquells que parlen castellà amb veu de nas, recorren els pobles dels voltants de Barcelona, enganxant manifestos antirepublicans i feixistes per les parets de les cases.

En alguna localitat, en adonar-se el poble, els ha fet tan carinyosa manifestació de simpatia, que sort del «quaranta cavalls», que si no, a hores d'ara algun d'ells hauria hagut de fer una grossa despesa en àrnica.

Però ells — «soldados de la noble causa», segons es diuen — no escarmenten i, avui aquí, demà allí, van fent la seva propaganda.

Serveixin aquestes ratlles de reclam del tot gratuït, i d'advertència al veïnat dels pobles que puguin rebre tan simpàtica visita per tal que dispensin als «paladins del orden» la rebuda a què són creditors.

I tractant-se de tan «buena causa», tota efusió és migrada.

—Però, per què barregeu tant la política amb la religió?

—Ai, fill meu! S'ha de fer propaganda, o si no, ni Déu ya a missa!

Signes dels temps

El cas que fan els fidels de les predicacions dels rectors

«El Matí» es sent pessimista. En un article publicat aquesta setmana, referint-se a la tasca d'un rector de poble, diu així:

«Mossèn Joan, des de fa uns quants dies, ha adoptat una altra tàctica. Abans de donar la Sagrada Comunió a missa de vuit, demana a tots els assistents que es facin apòstols d'aquesta obra regeneradora, demana amb les llàgrimes als ulls a les jovenetes que no es deixin temptar per les modes diabòliques; llegeix les regles que han donat els senyors bisbes...; però, en acabar-se el Sant Sacrifici, ¿es recorda ningú d'aquelles paternals exhortacions?»

Creieu-me, que el poble de referència fa tristesa. A l'hora del bany, es pot dir vertaderament que un home no pot sortir de casa, puix que moltes noies, amb una tranquil·litat impúdica, travessen els carrers amb mallot, i, perquè no sigui dit, porten el barnús al braç. A la platja... és millor de no parlar-ne».

El millor que pot fer Mossèn Joan, és no encaparrar-s'hi!

I anar fent.

«Madrid es deixà prendre la República l'any 1874. Barcelona no se la deixarà prendre ni enguany ni en els anys vinents».

—ROVIRA i VIRGILI

L'esperit dictatorial de la Telefònica

Hom diu que l'empresa estrangera que té el monopoli dels telèfons a Espanya ha creat un «Despacho permanente», el qual, segons els ben enterats i àdhuc la mateixa Companyia, té per objecte enterar-se del que passa al país.

Heus ací que quan es parla de la inviolabilitat de la correspondència i del domicili, com a conquestes de la democràcia, hom topa amb el telèfon.

El telèfon, doncs, res no té a veure amb la democràcia.

La dictadura i deixà incrusiat el seu esperit.

Cal remarcar-ho, per tal que serveixi d'avís.

La maniobra al descobert

Com es riuen frares i monges de la Llei de Congregacions

Parlar nosaltres? Per què? Millor és que parlin ells, els clericals, els enemics del laïcisme.

Vegin els nostres lectors el que diu «El Matí», diari gens dubtós...

«Pel mes de febrer d'enguany, alguns pares d'alumnes del Col·legi del Cor de Maria constituïren una mútua amb aquest nom; i sabedors que les religioses tenien intenció de deixar l'immoble de la Riera, núm. 19 bis, perquè resultava excessiu per a la vida conventual, s'apressaren a entrevistar-se amb la seva propietària, per tal d'aconseguir que els fos arrendat. Convingut l'arrendament, han estat practicades algunes obres de reforma in-

terior que facilitaran el compliment dels fins de la mútua».

¿Després d'això, tan clar, cal dir-hi res més? No, oi?

A més, podem donar compte de com ha estat convingut el funcionament d'aquestes noves escoles pseudo-congregacionistes, per tal que, burlant la llei i mofant-se de la República, puguin seguir donant la instrucció religiosa, basant-se precisament en la mateixa llei de Congregacions.

Hom sap que en aquesta llei, es prohibeix barrejar l'ensenyament religiós amb l'ensenyament general. Doncs, bé: en les noves escoles, es dedicarà l'horari corrent de la tarda, de 3 a 6, a ensenyament general, i acabades les classes, de 5 a 7, a ensenyament religiós.

I tots satisfets. Menys la República.

«Palestra» ha d'ésser feixista

Se'ns diu que el senyor Josep M.ª Batista i Roca, secretari general de «Palestra» — llegeixi's dictador — va posar a debat, i en dues ocasions, entre elements d'aquella entitat, el següent enunciat: «Palestra» ha d'ésser feixista per a aconseguir les llibertats de Catalunya».

Ja és sabut que la gana fa somniar truites. Sembla que en ambdues ocasions els defensors del feixisme palestrí, que ho foren en la primera el propi Batista i en la segona el seu acòlit doctor Gabarró, en sortiren bastant mal parats, tot i haver-se-les amb joves d'una preparació menys elevada que la seva, però animats d'un ampli esperit liberal. No per això es desanimar en aquells de les conviccions que en públic ni tan sols s'atrevirien a exposar, sinó tot el contrari, ja que les posaven a la pràctica en imposar, com a resultat de discussió o debat, la conclusió que els era cara.

Un dels arguments que foren exposats en defensa de la tesis era que «essent probable un conflicte armat d'Alemanya i Itàlia contra França i que possiblement l'Estat espanyol es trobarà arrossegat al costat d'aquesta darrera potència, era convenient—necessari—per tal d'aconseguir la llibertat de Catalunya, considerar els enemics dels nostres enemics com els nostres amics, i com que en el cas present aquests serien Alemanya i Itàlia, i com que són feixistes... nosaltres, catalans, també hem d'ésser feixistes.»

Suposem que després de tan pobra argumentació el senyor Batista havia de quedar descansat i alhora convingut que li calia retallar el seu bigotis deixant-lo estil Hitler i recomanar als seus més decidits adeptes que es facin quadrear el cap, que marquin el pas d'oca i no oblidin de menjar a diari espaguetti a la mussolini, choucroute a la Hitler o bacallà a la batis-tassa, ja que els pot reforçar la mentalitat feixista.

—Per un pecat tan petit no em deixa entrar al cell! Cerqui'm un capellà que me'n confessi, i en paus.

—Què us heu cregut? No n'hi han, aquí, de capellans!

El butó d'Alfons XIII

El senyor Muñoz Seca ha estrenat una bajanada antirrepublicana

El senyor Muñoz Seca és un autor idiota, amb menys talent que un ànec que, com a conseqüència de la seva penúria mental, té a orgull ésser clerical i monàrquic. Compta el senyor Muñoz Seca amb un públic de «señoritos bien», que li diu les gràcies i celebra els seus xistos detestables tot dient: «¡ Qué ganso!» Es un públic d'aristòcrates suats, de classe mitja amb pretensions, de gent d'aquella que trobava simpàtic el Borbó, formosa la seva dona i virtuosa la seva mare. Públic sense gust, orfan de sentits, curt de vista de tota emoció estètica, que es trenca en oír un «retmecano» i aplaudeix, engrescat, tota al·lusió molestosa per a la República i els seus homes.

Ara, a Madrid, l'Ortas ha estrenat una poca-solta de Muñoz Seca titulada «La voz de su amo», escrita en col·laboració amb aquell altre pallasso trist de Pérez Fernández. Es una obra antirepublicana i antilaica, plena d'acudits estúpids i de jocs de paraula fills d'un cervell emboirat pel whisky. En ella hi han molèsties per a tot el que no sigui la caverna. I la característica senyora Cortés — que va pel carrer amb aquella creueta penjada al

L'altre perill

—Ja ho veus! Ja no podré fer de senyoreta taxi...

—Bé, no t'apuris, dona; et cercaré un senyor que et converteixi en senyora d'auto!

—Això del vot femeni és una immoralitat! Vés a qui ha de votar la dona sinó a qui li mani el marit!

pit — s'hi esbrava fent clericalisme pel broc gros...

Ja ho sap el públic de Catalunya quan l'admirador d'Alfons XIII estrena a Barcelona, té el deure d'expressar-li el seu entusiasme i la seva admiració. Si Muñoz Seca estrena «La voz de su amo» a Barcelona, caldrà que no manqui ningú al teatre.

S'ho mereix!

La història de sempre

Uns obrers de Terrassa han denunciat uns fets a les autoritats; han posat en evidència uns maltractes que els hi havien tingut certes monges en un establiment de guariment, i han fet relluir la coacció i la injustícia que plana damunt d'aquell centre encubridor de les baixes maniobres del catolicisme i de la reacció.

Les autoritats republicanes i d'Esquerra, s'han mogut per tal d'escatir la veritat i aplicar amb tota justícia la més enèrgica sanció.

Contra les autoritats i també contra els obrers, s'han aixecat totes les dretes, tots els «senyors» dels interessos i dels privilegis. La «bona gent» ha tornat a plantar cara als anhels de la justícia del poble que treballa.

Es la història de sempre.

La kultura nazi

Llegim en la premsa estrangera, que Goebbels prepara una gran foguera, en la qual se «sacrificaran» les obres (més de mig milió) de més de deu mil escriptors antics i moderns. S'estan eliminant de les biblioteques nacionals alemanyes totes les obres dels enciclopedistes francesos, dels materialistes, dels pacifistes i dels intel·lectuals jueus.

La kultura alemanya va a esdevenir una realitat.

Si tots els que es diuen catalanistes en fossin viurien confiats en el triomf definitiu de Catalunya. Però mentre molts dels que es diguin catalanistes anteposin a l'ideal patriòtic les conveniències personals, ens restarà molt camp per córrer.

No ho entenem

No ho entenem. La «Soli» està fent una campanya contra la llei de vagabunds o ganduls. «Solidaridad Obrera», si no ho tenim mal entès, és òrgan d'una organització de treballadors.

¿Quina relació pot tenir, doncs, el diari dels obrers amb els vagabunds o ganduls?

La solució queda a l'albir del lector.

Les gosadies del "naz"

Començaren fent riure, pe ja

Tanmateix els nazis de Barcelona en fan un granet massa. Mentre es limitaven a reunir-se en una torre de Sant Gervasi per a beure cervesa, cantar l'himne hitlerià i aixecar el braç ridículament, en honor del dictador del bigotet, la cosa no tenia una major importància.

Els alemanys residents a Barcelona estaven en el seu dret, en palesar el

Els incendiaris del Reichstag.

seu mal gust i el seu poc afecte a la democràcia. Tot el més, algun veí es queixava...

Però de mica en mica el nazisme, a Barcelona, ha anat agafant aspectes més desagradables. Els hitlerians barcelonins, ja no s'accontenten amb victorejar el pintor de parets, avui canceller del seu país, sinó que voleu que tots els seus paisans el victoregin, pensin com pensin. Ja no es limiten a entonar l'himne del seu país, sinó que

posen a la gramola un disc amb aquella marxa reial espanyola, tan anti-pàtica i enutjosa.

No en tenen prou amb vestir-se, per estar per casa, amb camises grises, sinó que fins, vestint-les, fan eixides al camp, i allí, com si es trobessin a casa seva, fan exercicis militars, desfilen amb el pas de l'oca, organitzen simulacres d'atac i defensa i ensinistren els joves carcundes espanyols, que, bocabadats, els admiren en les pràctiques hitlerianes...

Els nazis que viuen a Barcelona, cada dia palesen més gosadia. Si els deixen, aviat desfilaran pel carrer, cridant «¡Heil, Hitler!»...

El, si el poble no té l'acudit de dir-hi la seva...

* * *

Hi havia, a Barcelona, unes quantes societats alemanyes inofensives. En elles, els alemanys nadius hi anaven a menjar choucroute i salsitxa de Francfort i a veure cervesa amb galleda. Cantaven, feien comèdia, i parlaven mal de França. Ningú no hi tenia res a dir.

Ara, les coses han canviat. D'aquestes societats se n'han apoderat els capitosos nazis. Els socis socialistes, comunistes i jueus han estat expulsats. De llurs biblioteques han desaparegut els llibres, nous i vells, qualificats de liberals i volterians. L'efígie d'Hitler es troba per tot arreu. La creu gammada constitueix, per les parets, una obsessió. I allí, res que no faci oloreta nazi no és admès ni tolerat.

Els senyors Bosc Gimpera i Vidal i Guardiola segueixen, malgrat això, alternant amb llurs amics germànics. I amb ells, altres persones que potser caldrà desemascarar. Però d'això en parlarem un altre dia.

* * *

Les disposicions grotesques d'Hitler han estat acollides pels nazis de Barcelona amb vertader entusiasme. La persecució de l'adversari ha adquirit, en la nostra ciutat, caràcters de gravetat que creiem que no haurien de passar desapercebuts per les nostres autoritats. Sabem d'un minyó alemany, fill de Stuttgart, que va ésser foragitat de l'entitat de la qual era soci pel fet d'ésser socialista i no amagar-se'n. I no va parar aquí la persecució. Va ésser denunciat covardament a la policia com a terrorista, i va anar a la presó, i el varen treure de l'obra on treballava. Ha patit fam i ara, segons ens han dit, és a França, ocupat en una empresa americana.

No fa gaires dies, un alemany, Ludovic Stautz, va denunciar a les autoritats que tant ell com altres alemanys

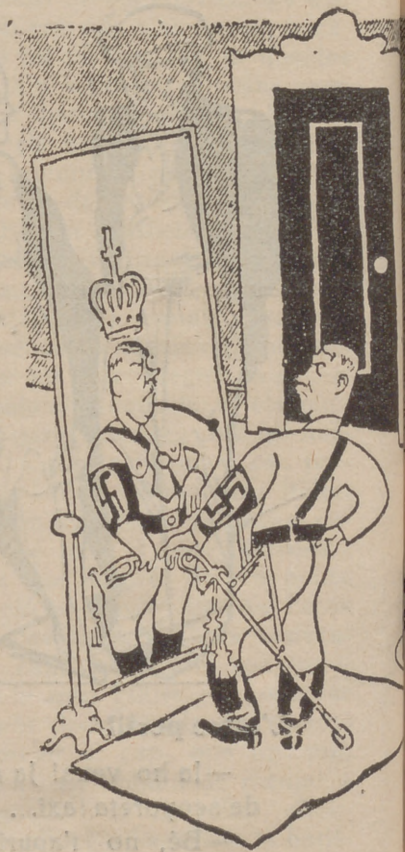
residents a Barcelona no podien viure degut a les coaccions i amenaces de les quals els feien víctimes els components d'una esquadra nazi fundada a Barcelona.

Fins varen intentar agredir-lo, de nit, en anar-se'n a casa, uns grups d'hitlerians amagats en les ombres. I el denunciant esmentà els noms i càrrecs dels promotors d'aquesta campanya coaccionadora.

Però ens temem, amb fonament, que no s'esbrinarà res. No fa gaires dies, el diari «La Humanitat» va denunciar certs fets i certes reunions sospitoses que es feien en una torre del carrer de Ferran Puig. La policia va anar-hi i es va convèncer que els alemanys que hi coincidien, no feien més que divertir-se, pobret! I no va passar res. Potser, si s'hagués cercat bé, s'hauria trobat algun disc perillós o algun drap prohibit...

* * *

Hi ha, a Barcelona, un editor alemany, el nazisme del qual llinda amb el deliri. Per a ell, tots els mitjans són bons per tal de fer surar la raça alemanya. Ell és l'organitzador de la persecució dels jueus alemanys a Barcelona, a la que els seus compatriotes han arribat a negar la salutació i a tancar totes les

El somni daurat d'Hitler.

"Nazisme" a Barcelona

pe ja comencen a fastiguejar

n viure
aces de
compo-
dada a

lo, de
grups
bres. I
s i cà-
campa-

ent, que
es dies,
nunciar

spitoses
l carrer

anar-hi
nyes que
e diver-
es. Pot-

ria tro-
in drap

tor ale-
da amb

ans són
alema-

persecu-
elona, a

arribat
totes les

portes. Ell és el que envia a les cases de comerç alemanyes i simpatitzants—que també n hi ha, per a veïgonya nostra—, aquelles circulars prevenint que els jueus no podien ésser col·locats, i, si no estaven, devien ésser immediatament acomiadats. Ell és el que ha organitzat l'ofensiva contra els antinazis, negant a l'adversari el pa i la sal. Ell és el que ha editat i escampat per Espanya l'obra de Ford («El jueu internacional»), obra violenta antisemita, traïquina per Bru weuzel.

No fa gaires dies, varen estar a Barcelona dos delegats d'Hitler, per tal «de revistar les forces nazis». Així, tal com sona. Si les varen revistar o no, no ho sabem. Possiblement que sí. El que sí sabem, és:

Que varen tenir diverses reunions amb els capitosts de l'hitlerisme a Barcelona.

Que varen dictar normes de conducta, portades d'Alemanya.

Que varen aprovar la persecució de jueus i socialistes, indicant nous procediments per a fer-la més eficaç.

Que varen emportar-se un cens, perfectíssim, dels alemanys residents a Barcelona—són uns 3.500—, classificats per raça —ària pura, ària mixta,

sospitosa d'antepassats jueus—i per ideari polític-nazista—així com amb l'expressió de «a qui votaren en les eleccions passades, a alta mar».

Des de la marxa d'aquests dos delegats, que ara, segons tenim entès, són a València o a Màlaga, s'ha intensificat la coacció i la persecució...

Al Consolat d'Alemanya tot respira nazisme. Des del cònsol—H. Köcher—al sots-cònsol—H. Deiter—, passant per una munió de petits personatges i per aquell Centre Comercial cada dia més sospitós, tots són fervents admiradors d'Hitler, i la camisa grisa, sota de l'americana, és de rigor.

El consolat d'Alemanya ja no és el consolat de tots els alemanys. Els desafectes al dictador no cal que hi vagin a cercar ajuda ni a despatxar papers. Trobaran les portes barrades. Lluitaran amb dificultats insuperables. Els llançaran al carrer, amb tota l'el·le-gància germànica.

Ens conten un cas, que creiem verídric: Un xicot alemany va decidir anar al seu país a veure la seva família. Desitjós de conseguir el passaport, va dir que sí a tot el que li preguntaren: que tenia la camisa obligada; que s'esbojarrava davant el retrat d'Hitler; que duia pintada al melic la creu svàstica; que saludava a la portera amb el braç alt, etc., etc.

Els va convèncer i va poder anar-se'n. Però, quan ja havia marxat, algú va anar a dir al Cònsol que havia badat. Que el tal subjecte era comunista. Que els del B. O. C. el coneixien prou. El pintaren com un facinerós, capaç de totes les malifetes. I el pobre xicot, en arribar a Khel—suburbi d'Estrasburg, pertanyent a Alemanya—va ésser detingut. I no se n'ha sabut res més d'ell...

Vegeu el que ens diu un alemany no nazi. Ens ho diu amb un to de sinceritat que no ens permet sospitar l'engany...

—A certa casa de Vallcarca fa dies que s'hi cremen llibres. Aquests llibres són l'aportació dels entusiastes nazis. Són les obres dels enciclopedistes, del marxisme, de la ciència no alemanya. Són les produccions dels autors jueus. I entre les obres que s'hi cremen, jo hi he vist Espronceda, Jovellanos, Marañón i Ortega i Gasset...

¿No se'ls podria dir, a aquesta gent, que aquestes cerimònies tan ridiques, expressió d'un fanatisme ancestral, no deuen fer-se en terra estranya, en la terra, que els dona hospitalitat generosa?

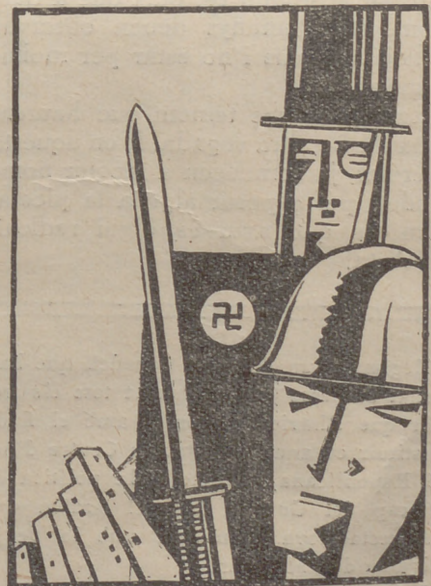
Tenim a Barcelona una escola alemanya. Pedagògicament, no en tindriem res que dir, si no fos que s'inculca als infants un coneixement erroni sobre la història, sobre la ciència, sobre la literatura... i fins sobre la geografia. Solament el que és alemany és digne de tenir-se en compte. Alemanya és el país amo del món. Les actuals divisions territorials de les na-

La verdadera manera hitleriana de saludar.

cions són transitòries, fins que Alemanya les faci definitives. La Gran Guerra va guanyar-la Alemanya. Einstein no existeix. I tot així.

Però, a la fi, sols podria interessar als pares que envien llurs fills a dita escola. Que reben una instrucció falsa, sadollada d'imperialisme? Allà ells. Que veuen amb gust que els infants saludin els mestres amb el braç alt i acabin les classes victorejant Hitler? Què voleu fer-los-hi?

d'Hitler.

Però és el cas que també la història del nostre país els és falsejada. La República és un accident desagradable. Els republicans, gent de poca vàlua. En canvi, el Borbó és un geni, un heroi i un màrtir...

I a això ja no hi tenen dret.

Els dos caps nazis que hi havia a Barcelona, O. Fuchs i S. Maraun, han anat a Berlin cridats per la direcció del Partit. Aquests senyors, ànima de la persecució als alemanys de Barcelona no addictes, han estat sostrets a l'acció de la justícia espanyola, que forçadament hi haurà d'intervenir. El senyor Clans, enviat per l'Ambaixador per tal d'arranjar la cosa, ha fracassat i davant d'això, el «N. S. D. A. P. Landesgruppe Spanien» ha estat dissolt—aparentment—, i traslladada la direcció de l'hitlerisme espanyol a Oporto, recaient en el senyor Burbach, l'home de confiança del qual a Barcelona és Georg Feifel.

Queden a Barcelona dos homes perillosos: els enginyers Sack i Fischer. Queda la casa misteriosa del carrer del Puig, catau dels nazis, i queda la D. H. V. en apariència, una societat d'empleats de comerç, presidida per un tal Leistert, però en realitat, una cèl.lula de xoc feixista, que treballa de valent. I queda una força misteriosa, amagada, que somia amb una Alemanya dominadora del món i en veure les Balears ajuntades al futur Imperi Germànic.

Acabem. Les intemperàncies dels nazis, a Barcelona, són cada dia més insuportables. Es creuen, segurament, que són a casa seva, i van agafant agalles i estenent la seva esfera d'acció.

Fins que un dia es produirà l'incident. Aquell incident que no hauria d'arribar a produir-se, puix que a Barcelona els alemanys deuen observar les lleis del país i no estar per moixingues.

Però, molt ens temem que haurem de parlar-ne altra vegada. I, en aquesta seguretat, ja comencen a recollir noms i dades, per a posar algú a la picota.

Encara que avui es digui radical-socialista.

Llegim en un diari de Sabadell que han quedat suspesos definitivament tots els treballs que s'havien començat amb el fi de constituir en aquella ciutat un Centre d'Acció Republicana, addicte a la política de l'ex-cap del Govern, Manuel Azaña.

Aquesta nova coincideix amb la de la caiguda del Ministeri.

I ara, no siguiu maliciosos.

L'Estat Lliure de Montserrat

Els frares de Montserrat s'han fet els amos de la muntanya catalana. De mica en mica, emprant procediments habilíssims, enganyant senzills pagesos, comprant a baix preu sota l'amenaça d'embrancar-se en plets, moltes terres llindants amb les del feude del Monestir han anat engruixint els béns de la comunitat. Avui, gairebé tota la muntanya és seva. I pobre d'aquell que es resisteixi a complir la seva santa voluntat!

El Monestir de Montserrat està en lluita amb l'Ajuntament de Monistrol. Aquest, malgrat tenir tota la raó, es veu atropellat i vexat, talment com si no estiguéssim en un règim de República. Els pagesos han estat foragitats — en voler-hi anar a vendre — de la placeta exterior del recinte — que no és dels frares — i els monjos, malgrat totes les gestions, fins judicials, es neguen a pagar impostos i tributs. I no paguen res...

Certs diaris no poden entrar al recinte de Montserrat. No cal dir que LA CAMPANA hi té rigurosament prohibit l'accés. El visitant que s'atreveix a portar-hi «La Humanitat» o «El Diluvio» és increpat i fins s'han registrat casos d'expulsió. I ni per correu hi arriben els diaris liberals i democràtics, puix s'exerceix una il·legal censura, força revoltant...

A Montserrat tot és negoci. Negoci la botiga de queviures, on es ven car i malament. Negoci la cansaladeria, i el forn, i el despatx de vi, i el de carbó. Negoci el llogar eines de cuina i roba blanca. Negoci el servir aigua de la font a les celdes. Negoci cada pas que hom dona...

Però el negoci màxim, fabulós, és la venda d'objectes—pietosos i profans— record de l'anada a la muntanya, que hom paga a triple preu del que valen. Anys enrera, un joier de Barcelona va proposar als monjos un arrendament anual d'aquesta venda per seixanta mil duros, i ni se'l varen escoltar.

Hom calcula que, cada any, els beneficis nets dels negocis de Montserrat, reporten uns dos milions de pesetes a la comunitat. Quantitat que, no cal dir-ho, va a parar fora d'Espanya...

Dissortat del que s'oposa a la voluntat dels frares! No admeten discussió. Per oposar-s'hi i defensar els seus drets, varen assetjar despietadament l'amo del vell restaurant, senyor Pere-

lli, fent-li impossible el negoci i portant-lo a la ruïna. Tenia raó, però no li va valer, car la justícia és impotent davant el poder dels frares. Va fer-se el ferrocarril aeri en competència amb el cremallera, pel fet de què la Societat de Ferrocarrils de Muntanya varen contrariar els frares de Montserrat. I aquest poder feudal es deixa sentir cada dia en els terrenys de Can Puig i en les línies d'autòmnibus que porten a la muntanya.

Montserrat, sota el poder dels frares, s'ha convertit en un parc d'atraccions. Aquella quietud agradable, aquell recolliment d'altres anys, que feia d'aquell lloc, fins per a l'esperit menys clerical, un recó de refugi i de descans, s'ha perdut totalment. Ara, tot és soroll, cridòria i estridència. El funicular de Sant Jeroni, el trasbordador de Santa Cecília, l'aeri, el nou Hotel, el restaurant modern, tot té un caire profà que desdiu d'allò que en diuen «santedat del lloc». I, recolzat pels frares, ha estat presentat al Negociat de concessions del Ministeri d'Obres Públiques, un projecte de ferrocarril aeri que unirà la cova de la Verge, amb el Monestir. Constitueixen aquest projecte dues estacions terminals molt originals per llurs emplaçaments, puix que una d'elles està encastada a la roca de la mateixa muntanya, i està unida per un sol tram de cable.

Hom parla ja de posar-hi un «cine». ¿I per què no un cabaret i una ruleta?

Montserrat és un estat lliure. Els seus amos, els frares, fan el que volen. No admeten altres lleis que la seva. En plena República conserven tota la seva influència. La justícia no pot fer res davant el seu poder. I per a vergonya del règim, a Montserrat es viu encara com si estessin en plena monarquia...

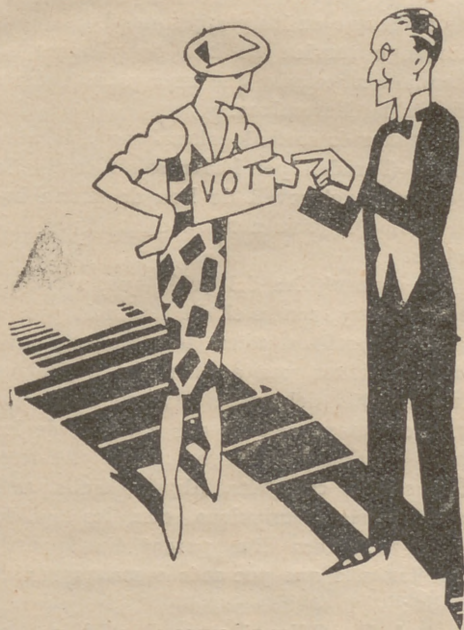
—I per què mateu així la gent?
—Perquè m'ho paguen bé. Tot-hom té dret a la vida!

Bé s'ha de tenir imaginació

Com la Lliga pensa conquerir el vot de les solteres

Convenientment disfressat, un servidor ha pogut ficar-se en el «sancta sanctorum» de la Lliga. No creguin que això sigui cosa fàcil, i per haver-ho aconseguit m'apunto un tanto que ningú podrà discutir-me.

Per a poder ficar el nas en el cau on es preparen les properes eleccions, mena de «laboratori de nigromàntic» on l'Aliberc fa savi del cucurutxo, un servidor va haver de sacrificar un vell bigoti de set setmanes, que ja començava a donar resultats positius, i vestirse de capellà, ja que avui, tot capellà que va a portar vots a la Lliga és rebut amb més honors que en Rocha. Això, sí: vaig anar-hi amb el propòsit de no treure'm la teula per a res,

puix el meu sacrifici no va arribar fins a fer-me la coroneta.

Una porta. Un porter ferreny. Una altra porta. Un altre porter malcarat. Una altra porta. Aquest cop el porter és inquisitiu. A la fi, m'entren en una cambra petita, a mitja claror, on hi ha dues taules, un quadro que figura el banquet dels cinc mil, un retrat d'en Prat de la Riba i un calendari dels «Almacenes Alemanes». Ah! I dos llums. En Cambó i en Nadal, un a cada taula.

—Porteu vots? — pregunta el treballador secretari general de la Lliga. (Aquí, vostès s'equivoquen llastimosament. Es pensen que és en Nadal, oi? Doncs, no. És en Cambó. Aquest és el càrrec que desempenya).

—Sí. En porto divuit. I tots afeanats a la Diocesana.

—Uva, (això, vol dir veniu)—fa en Cambó—. No sé què s'han figurat aquests beneïts. Votar als catòlics, és votar a l'esquerra. Cal votar a la Lliga. ¿Què n'ha de temer l'Esquerra de la Lliga? ¿Què hi guanyaria la Lliga en combatre l'Església? Res, oi? I doncs!

Aquí, jo m'aventuro, però no les tinc totes. Si em descobreixen, sortiré en un article d'en Brunet. I això, fóra horrorós!

—Com va? Com ens va, això?

En Nadal em respon, mentre en Cambó, amb posat de pensador, fa un ocellet de paper.

—Ho tenim de primera. Les dones responen que és un contento. Avui, hem apuntat sis raspes més. Van caient, van caient!

Val a dir que amb la senyora Bonnamaison tenim una auxiliar poderosa. La sap molt llarga! Té bona mà.

—Esquerra?

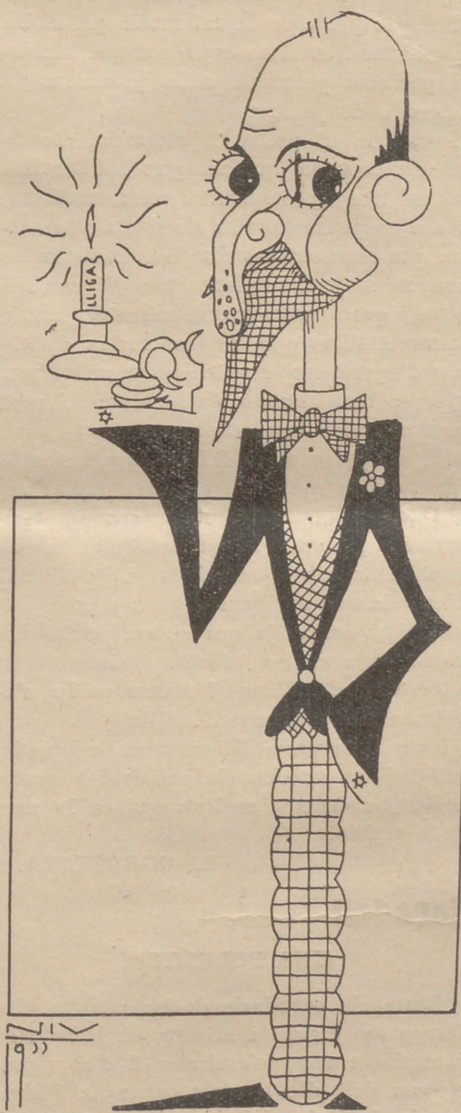
—Res d'Esquerra. Dreta i res més. La campanya la portem amb tots els ets i uts. Sabem tots els morts, però tots. I això, és molt útil. Ja m'entén, oi?

—Prou!

—Anem casa per casa cercant vots. Per això cal dir penaments d'en Macià, de l'Aguadé i d'en Casals.

—D'en Casals? Què us ha fet?

—Home, res. Però en Costa i Deu li té bola. Si fins hem muntat un negociat d'iniciatives antiesquerranes.

Se'n cuida en Brunet. A més, sabem tothom com pensa...

—Tothom? Fins en Vallès i Pujals?

—Home! Tant dirà! Però la nostra força està en la dona. Miri: per ara, hem treballat la beata, la casada i a la vídua. Visites, propaganda... Però ara començarem a treballar les solteres...

—Caram! I com s'ho faran?

—No sé si un sacerdot ho pot sentir això...

—Un sacerdot? Quin sacerdot?

—Vostè.

—Ah, sí! (Ja no hem recordava que era clergue!)

—Veurà. Tenim un esquadró de socis ben plantats, castigadors, que es cuidaran d'aquest ram. No els donem sou, però si fan algun bon casament, tot això hi sortiran guanyant...

En això, en Cambó aixeca un dit. En Nadal calla. En Cambó li signa la meua teula, cada cop més encastada al cap. En Nadal no l'entén. En Cambó engega uns quants renecs discrets.

—Recolons! Cararach! Prenafeta! Macau! Bondeu! No vull interviu! Ho senten? No en vull! I això no és un capellà!

—Com?—fa en Nadal groc com la cera groga.

—Porta la teula al revés!

He arribat a la Redacció. Sense teula, naturalment. I amb tres blaus i dos morats. Però amb una informació com una casa...

I ja ho sabeu, joves lluitats. A la Lliga cerquen propagandistes.

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Badalona

Procediments

A Badalona, com a tot arreu, les dames que han nascut embolcallades de randes i batistes, que tenen criades que els fan la feina i pensionats que els cuiden els fills, no saben com matar l'estona, la vida se'ls fa llarga i per combatre l'*spleen* es dediquen a fer el bé i a salvar ànimes.

Aplegades sota el nom de «Cívica Femenina» i dirigides per un vicari o un frare que generalment és ben plantat i de temperament sanguinari, fan sentir llur benèfica influència a les llars necessitades, amb un desinterès que forçosament ha d'obrir-les les portes del cel sense necessitat de passaport.

Amb una pietat i abnegació sublimes reparteixen bocins de pa i robeta per a la mainada a canvi d'anar el pare a missa, comprometre el seu vot i portar els infants al catecisme. Si aquestes dames cauen damunt d'una família de conviccions arrelades que suporten llur situació amb dignitat i entesa, i que per tant no es deixen convèncer aleshores, amb una finalitat del tot *crisiana*, procuren assabentar-se del lloc on treballa el pare o la mare, i si poden els deixen sense feina. Què no és endebades que l'Evangeli diu: *Fes el bé i no miris a qui el fas.*

Feta la presentació dels autors, ressenyarem breument un fet que fa poc ha esdevingut a la nostra ciutat.

Una senyoreta mestressa que es guanya la vida mantenint una petita escola i donant lliçons particulars i que està aplicada a la Secció d'Activitats Femenines del Centre Català d'Esquerra Republicana, rebé un bell dia la visita de dues senyores (!) que recaptaven cabals per a escoles catòliques. Ella, naturalment, es negà a contribuir i al·legà que la República posaria escoles per a tothom, rics i pobres.

Aquesta resposta donà peu a què les senyores desgranessin un rosari d'impropis contra la República i els seus homes i a què s'entaulés una discussió sobre la instrucció que el poble rep de la República comparada amb la que la monarquia li donava, discussió que es desvià cap als temes religiosos i acabà restant elles convençudes que no era fàcil enredar gent culta.

La visita es repetí dues vegades més; a la tercera enviaren un sacerdot i sempre amb el mateix resultat negatiu. Aleshores —diu la mestressa—, començà el meu cal-

vari: en reunions, sagristies, visites i àdhuc des de la trona llançaren la veu de què jo tenia dimonis al cos. En passar pels carrers vaig adonar-me que la gent em començava a mirar amb curiosa fruïció, els nens de la meua escola anaren acomiadant-se paulatinament, i avui em trobo gairebé sense mitjans de vida. Els fariseus han sortit amb la seva.

Sabem els noms de les desvagades i venjatives dames i per ara ens reservem de fer-los públics. Això no vol dir que no ho fem si continua llur bàrbara activitat.

Batca

Què espera el nostre Ajuntament?

Han transcorregut més de dos anys de la proclamació de la República, i l'estat del nostre poble és de tal mena que molts republicans i catalans es creuen que la nostra població perteneix a la província de Cuenca o de Jaén.

I és que el nostre Ajuntament ens té tan abandonants, que malgrat i ésser Batea un tros de la nostra terra catalana, encara no pensa canviar els rètols dels carrers que estan en castellà; i com si no fos prou la majoria porten noms de sants i santes, quan tants noms il·lustres s'han fet mereixedors que, com a mostra d'afecte o d'agraïment, els dediquem un carrer.

Jo per tant demano als regidors del nostre Ajuntament que retolin els carrers amb noms de personatges il·lustres que s'avinquin amb la nostra ideologia i que la retolació sigui feta en català, car del contrari ens podran dir que no tenim res de republicans, ni de catalans, i quasi tindrien, els que això ens diguessin, raó.

Feu-ho, doncs, ja que si ara no ho feu molt menys es farà demà si els cavernícoles, tan abundosos al nostre poble, s'apoderen del regiment del Municipi.

I per avui prou. Hi tornarem a insistir, però, si no satisfeu els anhels del nostre poble que demana se l'atengui en la seva justa petició.

R. CORDIELLA.

Taradell

UNA POLEMICA

Entre els partidaris de les entitats «Infern sense aigua» i «Crosta de baix» s'ha intensificat una polèmica a fi d'averiguar a quin dels dos bàndols correspon l'hegemonia de l'afer del desnudisme, suprema-

cia que per altra part havia correspost fins ara a la liberalota i pudenta gent del Casino, que resta tranquil·la i satisfeta en contemplar com sense escrúpols de cap mena surten al sol els drapets de la roba bruta de les dues parts bel·ligerants, i resulta sumament amè i divertit sentir les floretes espirituals que els socis de la santa casa tiren en cara als de l'aigua salada, amb motiu de l'espectacle immoral que organitzaren en la prop-passada Festa Major. I és curiós escoltar la rèplica d'aquests contra els consagrats dirigents de la vella societat catòlica, que posa de relleu la innoscent intenció amb què foren menades les ovelles per llurs respectius pastors cap a les belles platges de la Costa Brava, perquè ultra saturar-se amb les salutíferes emanacions de l'aire marí, poguessin extasiar-se amb l'atenta observació de la plasticitat de les formes dels banyistes d'ambdós sexes que en les platgerioses hores d'un diumenge servien de bell complement al grandios espectacle que en aquells indrets ofereix la Naturalesa.

Nostra més cordial enhorabona a la púria de Taradell per haver sabut conquerir i extreure del rovell de l'ou de nostra bona gent tan gran nombre d'aprofitats deïxebles.

Els cavernícoles del poble que, entre altres defectes, tenen el d'ésser molt provocatius, aprofiten totes les ocasions que se'ls presenten per a ferir els sentiments dels liberals del poble, sobretot celebrant molt sovint processons per a honra de les quals s'exhibeixen en balcons i finestres, domassos i cobrellits, alguns d'ells amb pintoresques inscripcions, com les que hi havia a la casa d'un parent d'un panxut capellanès, i que poc més o menys venien a dir:

«Amb República i sense República, Taradell serà sempre esclau.»

E. R. T.

Badalona

L'onze de Setembre

La commemoració de la caiguda de Rafael de Casanova que l'any passat adquirí a Badalona un relleu extraordinari, ha estat enguany deslluïda per obra i gràcia de la coalició que governa l'Ajuntament. Pa-lestra havia pres la iniciativa de l'homenatge i comptava amb l'adhesió de totes les entitats polítiques i culturals de la població. El dia anterior, però, amb motiu d'una festa de caràcter popular que fou honorada amb la presència del President de Catalunya, la coalició esmentada aprofità l'avinentsa per a fer pública ostentació del seu desafecte a la il·lustre persona del President, retirant-se del saló consistorial en l'acte de recepció que tingué lloc. La presència i l'actitud decidida dels esquerrans de Badalona, secundats pel poble en pes, fou suficient perquè el President no es donés compte de la grollera desatenció.

Esdevé a Badalona que les forces reaccionàries, des dels d'Acció Catalana a les

Filles de Maria passant per altres organitzacions que malgrat no ésser carn ni peix es decanten sempre cap a la *caverna*, han format el front contra l'Esquerra. Han plogut anatemes des de totes les troncs, les senyores *pietoses* fan aquella feina domèstica de bugadera amb guants per tal de desprestigiar els que tenen la *debilitat* d'ésser catalanistes i esquerrans. S'ha portat a la pràctica el boicot comercial contra els militants de l'Esquerra. I ara s'intentarà desairar i desprestigiar el President i això no ho han tolerat els amics de l'Esquerra. Per tal de replicar dignament a l'actitud desaprensiva dels regidors de la majoria, el Centre Català d'Esquerra Republicana decidí no barrejar-se amb ells en un acte patriòtic de tan alta significació com l'Onze de Setembre, que per ecarni presidia aquest Ajuntament, i envià al President de Palestra una comunicació en la qual feia constar els fets i la seva enèrgica protesta. El poble que diumenge rebia amb entusiasme al President, assabentat dels fets i de la determinació del Centre Català d'Esquerra Republicana deixà d'assistir a l'acte oficial que com a conseqüència esdevingué un modest aplec de lluïsos, fejosistes i estanislaus.

Sant Adrià de Besós

LA VETERINARIA

Les dones que per llurs obligacions de la casa han d'anar a ter la compra, han sentit aquests dies les exclamacions més o menys patètiques que per encàrrec del seu amo donaven els mossos i mosses.

«Ara menjareu bona carn... ¡Però els amos estan que rabien!

Pel que es veu, aquests amos i els seus representants a les tendes estaven acostumats a donar al públic cosa dolenta i a preus de bona. L'actuació valentíssima, ferma i de veritable vigilància que ha efectuat el veterinari interí que hem gaudit fins suara, ha tret de pollaguera aquests «senyors», i ens els ha fet presentar amb tota nuesa...

Com uns reaccionaris que són, i que volen enriquir-se emmetzinant el poble.

Cal tenir-ho present, perquè així, guiant-nos pel seu descontent o content, sabrem quan els serveis de veterinària són rigurosament acomplerts o al contrari.

Un amic ens ha preguntat: «¿Perquè no parlem del cas «Fames»? I l'amic tenia tota la raó.

«Fames» és tot un cas, digne d'estudi i anàlisi.

Una vegada, aquest «Fames» digué a tot qui l'esciltava: «¿Aquest xicot (anava per mí) afavoreix massa tot l'element oficial de la població?»

I ell, en dir això sabia que mentia, puix nosaltres diem el que trobem bé i el que no, sigui el qui sigui el culpable.

El que sí és cert, és que «Fames», en temps no llunyà, feia objecte de mots despectius i ofensius—vaja manera!—a una persona que ell deia no voler tenir-hi tractes. I ara... Es tan d'anar i venir pel voltant d'aquesta persona, que l'amic en qüestió s'ha vist obligat a dir-nos:

«Per què no parlem del cas «Fames»?

—Es allò que es diu; els homes han d'estar disposats a tot moment a fer sacrificis. I el que ha fet el... (no trobem el mot ajustat a un regidor amb dimissió presentada fa temps) senyor López, és de valor.

Ell mateix el valirava el servei seu, a un amic nostre, dient-li amb to com si fos de cansament:

«Tendréms apeadero porque yo he firmado la entrega de las quince mil del ala».

El valor del seu servei, donat a la dimissió, bé pot ésser aquest.

J. GRAU.

Sant Feliu Saserra

Toquen a callar

Al poble de Sant Feliu hi ha un rector i un vicari que quan parlen de la República es senten folls insultant a tort i a dret des de la trona el règim constituït i els seus governants.

Quan el vicari passa pels camins o carrers insulta els rabassaires, dient-los que són una colla de lladres que es prenen el que no és seu i que la República se'n va a terra, ja que no es pot aguntar perquè els republicans són una colla de malfactors.

Per tant aquest vicari i rector indignes del seu ministeri valdria més que es preocupessin de corregir les seves faltes i no ficar-se en terrenys perillosos que exciten la indignació del poble que no està subjecte a la cadena del seu despotisme.

Així és que preguem a aquests senyors que facin el favor de no blasmar tant dels homes que són dignes de respecte, com també de no blasmar tant dels rabassaires, que no hem fet més que defensar els nostres drets que ens eren atropellats per la monarquia.

Preguem també que tingui compte en el parlar aquella senyoreta propietària de les Comas que malparla tant dels rabassaires

—L'amo ha augmentat el jornal a tots els obrers que fa més de cinc anys que treballen a la casa.

—I són molts?

—Veureu. La fàbrica va inaugurar-se l'any passat.

dient-los que els prendrà les terres que cultiven perquè paguen el cinquanta per cent del que pagaven i que la llei se la passa per la creu de la camisa.

Puix cal saber callar per a evitar-se disgustos.

UN RABASSAIRE

Han estat alliberats els 46 detinguts tradicionalistes a conseqüència de l'assassinat d'un comunista a Balaguer. Sols queden a la presó tres subjectes, un de Lleida, un de Balaguer i un de les Borges.

En arriba una flaire d'impunitat força enutjosa...

Sant Pere de Riudevitlles

Els cacics no volen morir

Volem avui apuntar alguns fets demostratius de la mentalitat de cocodril d'algunes persones, que pel càrrec que ocupen haurien de demostrar un coneixement més profund de les qüestions polítiques i sospesar un xic les paraules abans de llançar-les, i així no farien el ridícul com estan fent a cada moment, que és cada vegada que obren la boca, palesant que el seu lloc no és el que ocupen i que els escoria millor una plaça de rentaplats i copes en qualsevol bar o l'honrosa fanga, puix estem segurs que alguns dels que la fan anar ho farien millor, molt millor que no pas ells.

Volem dir avui, que els cacics d'aquesta població tornen a bellugar-se. Que ja amenacen i que amb els seus esgarips de fera engabiada, sembla que vulguin atemoritzar-nos. Però, per nosaltres poden anar fent. Que es belluguin tant com vulguin, així faran exercici i potser els marxarà el reuma i el dolor. Que amenacin, senyal que no les tenen totes. I si a tant volen arribar, que cridin i esgarrapin; nosaltres riurem i, si convé—què carai!—també els ajudarem, perquè d'amor al proïsme ens en sobra.

Abans d'acabar avui, però, hem de dir a aquests senyors, que l'Estatut de Catalunya no anirà al fracàs, com algú diu i voldria, portat pel seu gran amor a la nostra terra, sinó que farà la seva via i cada cop s'eixamplarà més, malgrat hi hagi un poble, Sant Pere de Riudevitlles, on no hagi figurat mai el seu Ajuntament representat en cap manifestació catalana. I això ens dols, perquè sabem que dintre el «Centre Republicano Radical Obrero» tenim amics, bons amics nostres, que senten també amb la mateixa intensitat que nosaltres, el mateix esperit catalanesc, i que no comparteixen l'actuació funesta i anticatalana d'aquell «Centro Republicano Obrero».

Però d'una cosa i de l'altra en parlarem un altre dia.

ENRIC RAMIREZ

També tenim feixistes, a Barcelona. Són pocs i ridículs, però hi són. Són aquells advocats que votaren Calvo Sotelo. Són aquells joves «bien» que s'engressen amb les facècies d'Hitler i Muesolini. Són fàcils de conèixer: duen bigotet retallat i parlen castellà, perquè «és més fi». I, a dins del cap no hi tenen res.

REPICS

Un diputat de la Lliga té la pretensió d'aixafar a la perfecció l'idioma d'Hitler. I l'altre dia, a l'Ateneu, deia tot estranyat:

—No sé pas de quin país és aquell senyor. Li parlo alemany i no m'entén...

—Es que en deu ésser—va contestar-li un soci. Al diputat de la Lliga la resposta li va fer molt poca gràcia.

Es dolia Jesús Ulled d'ésser calb abans d'hora.

—Estaria molt millor amb cabell — va dir en un Centre radical. —Semblaria més jove.

I un contertuli va objectar-li:

—Per què no es compra un *pi-sunyer*? Volia dir un *bisonyé*, l'home.

El rector de Sant... (posseu-hi el nom d'un poble de la «provincia de Girona») explicava als d'«El Matí» un retau que havia manat fer per a l'església.

—Figura — deia — el Paradís. Hom sembla que s'hi troba. Els angelots són de tamany natural, i de sants... *Bueno*: de sants n'hi ha un femer!

En un míting celebrat a Torroella, un dels oradors, anticlerical convençut, va començar a malparlar de la «raça llatina», davant l'estranyesa de tothom. A la fi, un que seia prop d'ell, li preguntà:

—Escolteu, Badi... ¿A qui us referiu en parlar de la raça llatina?

—Ai, ai! Als capellans!—I va seguir, com si res, el seu discurs.

Hi ha a Barcelona un metge—ex-candidat de la Lliga—que té la mania d'intercalar en la seva conversa frases llatines sense saber el seu significat.

Un dia — rigorosament històric — va dir, en un lloc públic:

—Jo, tots els malalts els tinc *in extremis*.

—Tan greus estan?

—No. Vull dir que l'un em viu a Sant Andreu, i altre a La Torrassa, i altre a Can Tunis...

Un altre dia, va queixar-se dels passos a nivell:

—Són un perill. Aquests «via crucis» haurien de desaparèixer.

I, per fi, un cop que li varen robar els coloms del colomar, va dir aquesta:

—M'han deixat «incòlume».

Els empleats de l'Administració de la «Soli» segueixen en vaga. Fa ja vuit setmanes que dura. Però l'egoisme del burgès fa impossible tota avenença...

Què fa la F. A. I. que no els ajuda?

El regidor Bausili — el financer fracassat — està que treu foc pels queixals. I el cas no és pas per menys. Una revista barcelonina ha publicat el seu retrat a primera plana!

Als quioscos, la gent s'aturava, creient-se que es tractava de l'«autor del crimèn»!

¿Ja ho sabeu que ara hi ha molts radicals del 10 de setembre?

No cal dir que «los que compraron marcos», ara bon xic esperançats, els miren amb molt mals ulls!

A «Don José Pérez de Rozas» l'ha nomenat el senyor Lerroux, governador civil d'Oviedo.

El senyor Pérez de Rozas no s'hi veu de content. Figureu-vos una «provincia» amb melquiadistes rics, amb una massa obrera socialista, amb mines, amb una marxa sobre la capital, amb vagues...

I sense un radical per un remei.

El senyor Rahola, de la Lliga, està indignat amb els seus. I no li manca raó. Un dia que li ofereixen una cartera, no li deixen acceptar.

—¿Es que en Cambó, en Ventosa i en Rodés tenien millor *tipo* que jo? — pregunta.

—I cal donar-li la raó.

A la barriada de la Marina, d'Hospitalet, al lloc conegut per Can Puig, un subjecte va convocar una reunió «per a tractar assumptes d'interès». Un cop reunits, els va sortir amb l'elogi del senyor Cambó, i dels seus homes, i va dir penjaments de l'Esquerra. En acabar, va demanar-los que votessin la candidatura de la Lliga...

I va quedar-se sol. Els reunits, després de dir-n'hi quatre de fresques, varen abandonar la sala...

No, si el poble està amb la Lliga!

El diputat Canturri, l'altre dia, a Puigcerdà, es mirava amb insistència el company de taula, l'Avelí Estranger, ex-alcalde de Terrassa.

—Per què us el mireu així? — li preguntaren.

—Es que m'han dit que és d'Acció Catalana. I jo, francament, quan en veig un, me'l miro com una cosa rara!

En una de les darreres sessions de l'Ajuntament de Mataró, es llegí un ofici dels marmessors de Maria Segarra i Puig, comunicant s'encarreguen de l'ensenyament que fins ara han donat al seu edifici els PP. Salesians, i també un comunicat del P. Director del col·legi acomiadant-se (?) de la ciutat. Aquesta vegada, però, no hi ha hagut, com en el cas dels HH. Maristes, vot de gràcies per l'«hermanu» Director. Es veu que entre els regidors d'Acció Catalana, sempre tan polítics, ben educats i disposats a propassar-se, no hi deu haver cap ex-alumne d'aquesta Congregació.

Dos peregrins espanyols, un de Mataró i l'altre de Jaén, han anat a Roma a peu... i captant. Aquest segon extrem ens explica el primer. I molt serà que els dos «pietosos» romers no tornin a casa amb un reonet amagat...

Aviat serà un conflicte seriós col·locar tots els *vagos* que la policia arreplega...

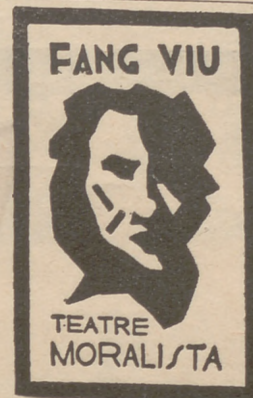
I això que encara no ha fet cap visita a les peixeres de certs Centres aristocràtics!

CORRESPONDENCIA

Lluc. — No fa pel nostre tarannà. —
J. U. B. — Està molt bé, però hem decidit no publicar articles doctrinals. Envieu temes més vius.—*Gresa. Ferrer.*—Ho guardem en cartera. Fixeu-vos en el to que anem donant al setmanari. I ajudeu-nos.—*Pius.*—Es fluixet; però potser arreglant-ho! — *Enric.*—No, home, no! Això no D. I. C. — *S. S.* — No ens va bé a la cara.—*Burrangu.* — Amb un esforç i un quart de jornal de feina, potser anirà.—*Lluís S. T.* — Molt bé. Aneu enviant.—*Rol.* —

Aneu sis anys més a Llotja, i després, veurem. — *A. M.* — Abans d'escriure, penseu-s'hi bé. I després, creieu-nos, no escriviu.—*Met.* — No val gran cosa. Podeu fer-ho millor.—*Sitgetà.* — Anirà. Vós ho xafeu bé.—*Ignaciet.* — Paciència, home! I res d'articlets doctrinals! — *Viladoms.* — Preferiríem temes concrets i no assumptes abstractes. Ho guardem.—*Pau de la Cinia.* — Es fluixet, molt fluixet.—*Pep.* — Home, no! Això al «Patufet»! — *Roger de Bellmunt.* — Anirà, si ens hi cap. — *Spartacus.*—Molt bé, però... Voleu dir que, políticament, és oportú? — *Joan Bertran.* — Ens va a l'hora.

VISITEU ELS NOSTRES APARADORS

¡Atenció!! Ciutadans: A la CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

es ahont podreu vestir amb pocs diners i ben elegants: El sistema de vendre amb poc enguany ens augmenta tan considerablement la venda que ens veiem obligats a fer engrandiments contínuament. Amb els nostres continus viatges a París i Londres estem al corrent de la moda a tot hora.

Gran Liquidació permanent de totes les existències de la temporada pasada.

SECCIO DE SASTRERIA

100.000 Pantalons des de	5 pessetes
100.000 Trajos fets de llana des de	25 "
100.000 Abrics fets de llana des de	25 "
100.000 Impermeables des de	10 "

En la Secció de Mida tenim un gran assortit de gèneres estil Anglès tant per trajos com Abrics a **60, 75 i 95 pts.** els mes superiors

SECCIO DE CAMISERIA

100.000 Calçotets des de	1'95 ptes.
100.000 Camises blanques des de	3'95 "
100.000 Camises gran moda	4'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

En la secció de mida tenim grans existències de cèfirs, franelles i sedes a preus MFS BARATO QUE JO NINGÚ.

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que entreguem els encàrrecs a les quatre hores.

Considerant l'ahorro lo més essencial, obsequiem als nostres clients amb Segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

NOTA: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntar 0'25 pessetes en segells, rebre figurins, mostres i un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

Llegiu i propagueu

“LA HUMANITAT”

**Immillorable informació
Diari modern Catalanista d'Esquerra**

—Som autonomistes, sí senyor. I encara més que autonomistes...

—Sí home, sí. Som autonomistes. Però sab? Vol dir que no anem massa lluny...

Ens hauria agradat més una autonomia *bien entendida*.

¡Ajudem-nos Madrid, que ens toquen les buixagues!

L'autonomisme acomodatiu de la gent de l'Institut de Sant Isidre.